

Būvniecības valsts kontroles birojs

PIEREDZES APMAIŅA LIETUVĀ: BŪVNICĪBAS REGULĒJUMS, SERTIFIKĀCIJA UN BIM IEVIEŠANAS PRAKSE

Maija Kavosa, Būvspeciālistu sertificēšanas nodaļas vadītāja

Rīgā, 11.12.2025.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

VIZĪTES MĒRĶIS

DALĪBNIEKI:

Ekonomikas ministrijas un BVKB pārstāvji

NORISES VIETA:

Lietuvas Ekonomikas un vides ministrija

- Iepazīties ar būvniecības nozares regulējumu
- Izprast būvspeciālistu sertifikācijas sistēmu un būvniecības procesa uzraudzību
- Apzināt ar BIM ieviešanas praksi saistītos izaicinājumus

Būvniecības valsts
kontroles birojs

BŪVJU KLASIFIKĀCIJA

- Būves tiek klasificētas, balstoties uz sarežģītību un potenciālajiem riskiem

Vienkāršas Būves

I un II grupa

Nelielas saimniecības ēkas (līdz 80 m²). Zems
risku līmenis.

Nespeciālās Būves

Standarta

Ikdienas būvniecības objekti bez īpašiem
riskiem vai specifiskām prasībām.

Speciālās Būves

Ārkārtas

Liela apjoma (>2000 m²), augstas (>20m) vai
sabiedriskas ēkas (>100 cilvēku).

Būvniecības valsts
kontroles birojs

BŪVATĻAUJAS UN PAZIŅOJUMI

Būvatļauja Nepieciešama

- ✓ Jaunas būves celtniecībai (speciālām un nespeciālām būvēm).
- ✓ Rekonstrukcijai, renovācijai un kapitālremontam.
- ✓ Būves vai telpu lietošanas mērķa maiņai.
- ✓ Vienkāršām dzīvojamām ēkām.

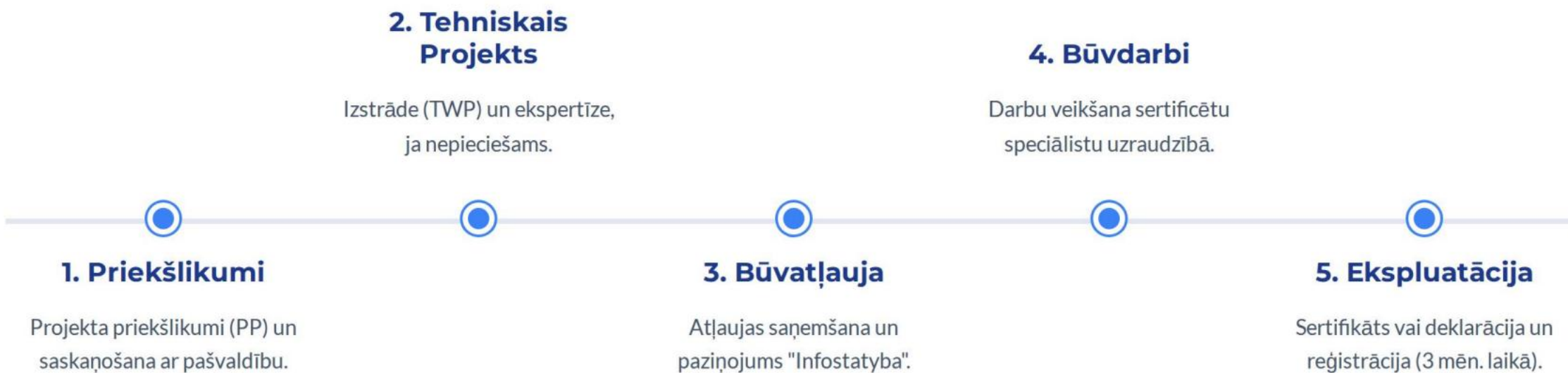
Pietiek ar Paziņojumu

- ✓ Dažu inženierkomunikāciju izbūvei vai remontam.
- ✓ Nelielu būvju būvniecībai noteiktās teritorijās.
- ✓ Būvdarbu uzsākšanai (jāreģistrē sistēmā "Infostatyba").

Būvniecības valsts
kontroles birojs

BŪVNICĪBAS PROCESA POSMI

Būvniecības valsts
kontroles birojs

ATBILDĪBA UN KONTROLE

Sistēma «Infostatyba»

Visi galvenie dokumenti tiek reģistrēti digitāli. Būvdarbus drīkst sākt tikai pēc reģistrācijas sistēmā.

Sankcijas

Par pārkāpumiem paredzēti ievērojami **naudas sodi**:

- ✓ Neatļauta būvniecība: līdz **160 000 EUR**
- ✓ Sodi par paziņojumu neiesniegšanu vai darbu veikšanu bez sertificētiem būvspeciālistiem

Būvniecības valsts
kontroles birojs

BŪVSPECIĀLISTU SERTIFIKĀCIJA

Arhitektu palāta – veic būvspeciālistu sertificēšanu arhitekta praksē, nodrošina ārvalstu speciālistu profesionālās kvalifikācijas atzīšanu attiecīgajā jomā, uzrauga ētikas kodeksa ievērošanu profesionālajā darbībā.

Būvniecības sektora attīstības aģentūra-veic būvspeciālistu sertifikācija projektēšanas, būvdarbu vadīšanas un būvuzraudzības, kā arī ekspertīzes darbības sfērās

Būvniecības valsts
kontroles birojs

BIM ieviešana: stratēģija un mērķi

VALSTS LĪMEŅA INICIATĪVA

BIM ieviešana Lietuvā tiek virzīta centralizēti. Tas vairs nav tikai inovācija, bet gan neatņemama būvniecības nozares sastāvdaļa.

Mērķis: Uzlabot būvniecības procesu caurspīdību un efektivitāti.

DATI DZĪVES CIKLĀ

Uzsvarā ir digitālo datu nozīme visā būves dzīves ciklā – no projektēšanas līdz apsaimniekošanai.

Būvniecības likuma grozījumi nosaka datu radīšanu, pārvaldību un publiskošanu tikai digitālā formātā.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

BIM ieviešana: normatīvais regulējums

Valdības lēmums Nr. 1061

(2021. gada 8. decembris)

Nosaka obligātu BIM piemērošanu konkrētiem būvju veidiem.

Pielietojuma Joma

Attiecas uz publiskajiem iepirkumiem:

- Izcilu (ypatingasis) kategoriju ēkām;
- Inženierbūvēm;
- Pilsētas kvartālu renovācijai.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

BIM ieviešana: grafiks

Prasības publiskajos iepirkumos tiek ieviestas pakāpeniski, samazinot vērtības sliekšni:

Periods	Ēkas (Vērtība virs)	Inženierbūves (Vērtība virs)
No 2024. gada	3 000 000 EUR	5 000 000 EUR
No 2026. gada	1 500 000 EUR	3 000 000 EUR

** 2024. gadā tika mainīts process, atceļot "tehniskā projekta" posmu.*

Būvniecības valsts
kontroles birojs

BIM ieviešana: saistītās prasības

EIR (PASŪTĪTĀJA PRASĪBAS)

Publiskajos iepirkumos tiek definētas precīzas prasības:

- Tehniskie un organizatoriskie noteikumi.
- Minimālie lietošanas gadījumi (piem., apjomu aprēķini, sadursmju pārbaude).

NSIK (KLASIFIKATORS)

Nacionālā sistēma, balstīta uz starptautisko CCI standartu.

- Vienota kodēšana visā dzīves ciklā.
- Digitālais katalogs ar API integrāciju.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

BIM ieviešana: praktiskie rīki

Telpiskie dati

Sākot ar 01.07.2026., būs obligāta 3D telpisko datu augšupielāde, kas ļaus automātiski pārbaudīt ēkas augstumu un izvietojumu.

Digitālās platformas

Lietuvā tiek attīstītas centralizētas sistēmas:

- **TPS vārti:** Teritoriju plānošanai un būvniecībai
- **Statyba 4.0:** Piekļuve klasifikatoriem un BIM datiem

Būvniecības valsts
kontroles birojs

BIM ieviešana: izaicinājumi

DATU KVALITĀTE

Viens no lielākajiem izaicinājumiem ir nodrošināt, ka ievadītie dati ir precīzi, strukturēti un atbilst standartiem.

PROCESU INTEGRĀCIJA

Nepieciešama vienmērīga sadarbība starp dažādām programmatūrām un platformām (Interoperability).

DIGITĀLĀS PRASMES

Visu iesaistīto pušu (pasūtītāju, būvnieku, uzraugu) kompetenču celšana ir kritiska veiksmes sastāvdaļa.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

SECINĀJUMI

PIEREDZES APMAIŅAS VIZĪTE:

➔ **Būvniecības regulējums kā pamats procesu un kontroles sistēmas pilnveidei**

Lietuvā būvniecības regulējuma sistēma izceļas ar **detalizētu būvju klasifikāciju**, stingru **būvspeciālistu sertifikācijas kārtību**, efektīvu būvniecības procesa **digitalizāciju** un skaidri noteiktu **atbildību visiem procesa dalībniekiem**.

Lietuvas pieredze rāda, ka BIM ieviešana ir iespējama tikai ar **skaidru valsts politiku, normatīvo bāzi, standartizētiem datiem un digitālām platformām**. Pakāpeniska prasību ieviešana ļauj nozares dalībniekiem pielāgoties pārmaiņām un nodrošina augstāku būvniecības procesa caurspīdību, efektivitāti un kvalitāti.

Būvniecības valsts kontroles birojs

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Būvniecības valsts kontroles biroja
Būvspeciālistu sertificēšanas nodaļas vadītāja

Maija Kavosa

Maija.Kavosa@bvkb.gov.lv

T. 24 558 185